

Paralympiakomitean hallituksen päätös 28.10.2015

**Suomen Paralympiakomitean
Antidopingohjelma ja
kriisiviestintä 2015 - 2016**

1. Huippu-urheilu Suomessa

Suomalaisen huippu-urheilukulttuurin vahvistamiseksi johtavana ajattelu- ja toimintatapana on pitää **Urheilija keskiössä** koko urheilijan polun ajan. Urheilijan keskiöön asettava huippusuoritusten kulttuuri ja onnistumisia korostava toimintatapa syntyy suomalaisen urheiluverkoston yhteistyönä. Urheilijakeskeisen toimintatavan vahvistaminen tarkoittaa keskittymistä sellaisiin yhteistyötä ja osaamista vahvistaviin toimiin, joilla urheilijoiden ja joukkueiden päivittäisen tekemisen laatua sekä menestymismahdollisuuksia voidaan parantaa.

Oppimiseen ja osaamisen jakamiseen johtavan yhteistyön tehostaminen verkoston eri tasoilla lisää keskinäistä ymmärrystä, luottamusta ja kunnioitusta. Tämä on parhaimpia keinoja urheilun aseman vahvistamiseen yhteiskunnassamme. Huippu-urheilu toimii merkittävänä yhteisöllisyyden lisääjänä ja on näin tärkeä osa kulttuuriamme. Samalla se luo viitekehyksen moniarvoiselle kansainväliselle vuorovaikutukselle. Huippu-urheilu tarjoaa yleisölle tunteita ja jaettuja kokemuksia. Se vahvistaa kansallista identiteettiä ja on myös kansantaloudellisesti merkittävää toimintaa. Suomalainen huippu-urheilu on eettisesti kestävä ja toimii yleisesti hyväksytyin reilun pelin hengessä.

HUIPPU-URHEILUYKSIKKÖ JOHTAA SUOMALAISEN HUIPPU-URHEILUVERKOSTON TOIMINTAA

Suomen Olympiakomitean **Huippu-urheiluyksikkö (HUY) johtaa ja koordinoi suomalaisen huippu-urheiluverkoston**, mukaan lukien vammaishuippu-urheilun, toimintaa. Yksikkö vastaa yhdessä lajiliittojen kanssa pitkän aikavälin huippu-urheilumenestyksestä ja ohjaa verkoston käyttöön talous-, osaamis- ja olosuhderesursseja. Urheilija- ja lajikohtaisesti rakennetun tehostamistukijärjestelmän ja tukitoimintojen tavoitteena on luoda urheilijoille kokonaisvaltaisesti kansainvälisen tason edellytykset menestykseen johtavaan valmennukseen. Olympiakomitea/HUY vastaa järjestelyistä ja valmistautumisesta sekä johtaa suomalaisjoukkueita olympialaisissa, nuorten olympialaisissa, Euroopan kisoissa, universiadeissa sekä nuorten olympiafestivaaleilla. Paralympialaisten järjestelyistä, valmistautumisesta ja johtamisesta vastaa Suomen Paralympiakomitea tiiviissä yhteistyössä HUY:n kanssa.

Suomalaisen huippu-urheilun strategiset tavoitteet:

1. Suomalainen urheilija ja joukkue menestyvät kansainvälisesti.
2. Huippu-urheiluverkoston osaava ja vastuullinen yhteistyö koko Urheilijan polulla on kilpailuetumme.
3. Urheilu on tunnustettu ja näkyvä osa suomalaista kulttuuria.

Olympiakomitea/HUY edistää ja jalkauttaa yhdessä verkoston toimijoiden kanssa suomalaisen urheilun strategisia tavoitteita kolmen ohjelman kautta, jotka muodostavat kiinteän ja yhteistoiminnallisen kokonaisuuden:

Urheiluakatemiaohjelma . PÄIVITTÄISVALMENNUKSEN KESKITTYMÄ

Ohjelman avulla urheiluakatemiaympäristöä ja verkostoa rakennetaan huippu-

urheilun alueelliseksi verkostoksi ja koko Urheilijan polun (lapsuus-, valinta- ja huippuvaihe) perustukiratkaisuksi, joka toimii kehittyvänä yhteisöllisyyden, osaamisen ja olosuhteiden mahdollistajana Urheilijan polun kaikissa vaiheissa. Keskeisenä toimintatapana on mahdollistaa urheilun, opiskelun (ja työn) joustava yhdistäminen, antaa urheilijoille osaavaa ja määrällisesti riittävää päivittäistä valmennusta ja asiantuntijapalveluita toimivissa olosuhteissa.

Huippuvaiheen ohjelma . KOHTI PAREMPAA MENESTYSTÄ

Vastaa yhdessä lajiliittojen kanssa huippu-urheilumenestyksestä sekä kansainvälistä menestystä tavoittelevien urheilijoiden ja joukkueiden ja lajien toiminnan kehittämisestä. Lajiliitot vastaavat oman lajinsa huippu-urheilutoiminnasta. Lajeja sparrataan ja autetaan vahvemman huippu-urheilukulttuurin ja valmennusjärjestelmien kehittämisessä. Ohjelma kokoaa, kehittää ja jakaa huipputason osaamista ja taloudellisia resursseja urheilijoiden, joukkueiden ja lajien tueksi.

Osaamisohjelma . TULOSSIIN JOHTAVAA TIETOA

Osaamisohjelman tärkeimpänä tehtävänä on varmistaa paras ja viimeisin tieto, osaaminen ja tuki urheilijoille, valmentajille, lajeille ja muille huippu-urheilutoimijoille. Ohjelman kautta vahvistetaan suomalaista valmentajuutta, lisätään valmennus-, asiantuntija- ja T&K-osaamista ja kehitetään koulutusta. Ohjelma vastaa huippu-urheilun seuranta- ja arviointitoiminnan kehittämisestä. Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHUlla on vastuu osallistuvan asiantuntijatoiminnan ja verkoston rakentamisesta.

2. Antidopingohjelman tarkoitus ja tavoitteet

Suomen Paralympiakomitea on sitoutunut noudattamaan ja edistämään urheiluyhteisön reilun pelin ihanteita ja tavoitteita ja taistelemaan epäeettisiä lieveilmiöitä, kuten ottelutulosten manipulointi ja doping, vastaan kansallisesti ja kansainvälisesti.

Suomen Paralympiakomitean antidopingohjelma perustuu siihen, ettei Paralympiakomitea hyväksy dopingia missään muodossa urheilussa. Pää tavoitteena on yhteistyössä Suomen Antidopingtoimikunta ADT ry:n ja muiden urheilun toimijoiden kanssa puhtaan urheilun edistäminen Suomessa ja kansainvälisesti sekä dopingrikkomuksiin tähtäävän toiminnan ennaltaehkäisy koulutuksen ja viestinnän avulla. Koulutuksen tavoitteena on lisätä eri kohderyhmien antidopingtietoisuutta sekä kasvattaa valmiutta tehdä eettisesti kestäviä valintoja huippu-urheilussa. Viestinnän tavoitteena on puolestaan viedä eteenpäin puhtaan urheilun ja reilun pelin sanomaa.

Puhtaan urheilun ja reilun pelin puolesta tehtävään työhön heijastuvat suomalaisen urheilun ja liikunnan yhteiset arvot. Rohkeasti yhdessä, ilo, kunnioitus, vastuullisuus ja tuloksellisuus toteutuvat aidosti vain puhtaassa urheilussa.

3. Sitoutuminen antidopingsäännöstöön

Suomen antidopingsäännöstö noudattaa Maailman antidopingsäännöstöä ja sen piiriin kuuluvia kansainvälisiä standardeja. Urheilijat ja urheilun piirissä toimivat urheilijan tukihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä, sen piiriin kuuluvia kansainvälisiä standardeja, Suomen antidopingsäännöstöä, laji- ja kilpailukohtaisia antidopingsäännöstöjä sekä olympialaisiin liittyen Kansainvälisen Olympiakomitean (KOK) antidopingsäännöstöjä ja paralympialaisiin liittyen Kansainvälisen Paralympiakomitean (IPC) antidopingsäännöstöjä.

Suomen Paralympiakomitea sitoutuu (säännöissään, yhteistyösopimuksissaan ja työntekijöiden sopimuksissa) noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä, siinä kansallisille Olympia- ja Paralympiakomiteoille määritettyjä erillisiä määräyksiä (liite 1, joka päivitetään vuosittain vastaamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman antidopingsäännöstöä) ja Suomen antidopingsäännöstöä.

Olympiakomitean/HUY:n kautta tukea saavat urheilijat ja valmentajat allekirjoittavat urheilija-/valmentajasopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä. Urheilijat, valmentajat ja muut joukkueen jäsenet allekirjoittavat samankaltaisen sopimuksen myös silloin, kun heidät nimetään paralympiajoukkueeseen.

Olympiakomitean/HUY:n huippu-urheilun tehostamistukea saavat lajit/lajiliitot allekirjoittavat lajiliittosopimuksen, jonka mukaan he sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Maailman ja Suomen antidopingsäännöstöä.

4. Antidopingohjelman toimenpiteet

Antidopingkoulutus Olympiakomitean/HUY:n ja Suomen Paralympiakomitean järjestämässä tapahtumissa

Olympiakomitea/HUY sekä Suomen Paralympiakomitea järjestävät yhteistyössä Suomen Antidopingtoimikunnan kanssa säännöllistä antidopingkoulutusta ja -viestintää järjestämässään tilaisuuksissa, leireillä sekä paralympialaisiin nimetyn joukkueen etukäteistilaisuuksissa ja infopaketeissa. Kohderyhminä ovat pääsääntöisesti eri paralympialajien urheilijat, valmentajat ja muut tukihenkilöt sekä tukiurheilijoiden omalääkäriverkosto. Antidopingkoulutusta järjestetään kulloinkin voimassa olevan Suomen Paralympiakomitean toimintasuunnitelman mukaisesti. Vastuu antidopingkoulutuksen toteutumisesta on kulloisestakin tilaisuudesta vastaavalla Olympiakomitean/HUY:n tai Suomen Paralympiakomitean henkilöllä ja kisajoukkueiden osalta kunkin kisan joukkueenjohtajalla.

Muut Paralympiakomitean antidopingohjelmaan liittyvät toimenpiteet

Olympiakomitea/HUY järjestää 2 krt/vuosi ADT:n kanssa tapaamiset, joissa käydään läpi Paralympiakomitean antidopingohjelmaa, sen toimenpiteitä sekä yhteistyötä.

Olympiakomitea/HUY ja Suomen Paralympiakomitea kutsuvat ADT:n säännöllisesti tapahtumiinsa, osallistuvat ADT:n järjestämiin tilaisuuksiin (esim. lajiliittoaikot) ja ovat myös mukana yhteisissä tapahtumissa/tempauksissa reilun pelin edistämiseksi.

Olympiakomitea/HUY tekee yhteistyötä ADT:n kanssa testauspoolin kokoamisessa ja toimittaa ADT:lle tarvittavat tiedot tukiurheilijoidensa sekä tapahtumiensa osalta.

Paralympiakomitea kouluttaa yhteistyössä ADT:n kanssa henkilökuntansa hallitsemaan antidopingasioita työtehtävän vaatimassa laajuudessa.

Paralympiakomitea vaikuttaa aktiivisesti puhtaan urheilun ja reilun pelin periaatteiden puolesta kansallisissa ja kansainvälisissä urheilun verkostoissa.

Dopingvalvonta

Dopingtestejä teettävät urheilijoille Suomessa ADT, Maailman Antidopingtoimisto (WADA) ja kansainväliset lajiliitot. Testien käytännön suorittamisesta Suomessa vastaa useimmiten ADT:n valtuuttama testiryhmä, kansainvälisissä kilpailuissa kansainvälisen lajiliiton edustajan alaisuudessa. Dopingtestejä tehdään sekä kilpailuissa että kilpailujen ulkopuolella, missä ja milloin tahansa. Testit suoritetaan ennalta ilmoittamatta niin sanottuina yllätystesteinä.

Paralympiakomitea toimittaa johtamiensa kisojen joukkueen urheilijoille ja laji johdolle tarvittavat tiedot ja ohjeistukset kisojen antidopingtoimintaan ja dopingvalvontaan liittyen (esim. kisakohtaiset antidopingsäännöt ja . ohjelmat ja erivapausanomusten ohjeet). Paralympiakomitean yhteyshenkilönä toimii joko valmennuspäällikkö tai paralympialaisiin erikseen nimetty joukkueenjohtaja.

Muun kansainvälisen ja kansallisen toiminnan osalta mahdollisista urheilijoiden erivapausanomuksista vastaa kukin urheilija itse yhteistyössä urheilijan lajiliiton kanssa.

Paralympiakomitea sitoutuu avustamaan Suomen Antidopingtoimikuntaa mahdollisissa dopingrikkomusten selvittämisessä.

Paralympiakomitea/HUY toimittaa ADT:lle tiedot urheilijoille järjestettävistä tapahtumista ja mahdollistaa dopingtestauksen kyseisissä tapahtumissa.

Olympiakomitean/HUY:n ja urheilijoiden/valmentajien/lajiliittojen välisissä sopimuksissa on erikseen määritelty dopingrikkomuksen rangaistukset ja kurinpitomenettely.

5. Viestintä

Paralympiakomitean viestintä antidopingtoimintaan liittyen ja puhtaan urheilun puolesta on aktiivista. Sisäinen viestintä käsittää ADT:n tärkeimpien uutisten sekä Paralympiakomitean antidopingohjelman julkaisun Paralympiakomitean internetsivuilla (Sport.fi). Vastuuhenkilönä toimii Paralympiakomitean viestintä- ja yhteyspäällikkö.

Urheilijoille jaetussa informaatiossa ja Paralympiakomitean järjestämällä leireillä, koulutuksissa ja tapahtumissa antidopingasiat ovat tärkeässä roolissa. Tärkeänä yhteistyökumppanina Paralympiakomitea tekee läheistä viestintäyhteistyötä ADT:n kanssa.

Dopingtapauksiin liittyvä ulkoinen viestintä käsittää lähinnä kriisiviestinnän paralympialaisissa tai muissa tapahtumissa mahdollisesti esiin tulleen dopingtapauksen tai muun dopingrikkeen seurauksena. Näiden tapahtumien ulkopuolella dopingtapauksiin liittyvä viestintävastuu on lajiliitoilla.

Dopingtapauksiin liittyvissä kriisiviestintätilanteissa on kyseessä yksityisyyden suojan alaisista asioista, joita sääntelevät sekä lainsäädäntö että urheilun säännöt.

Nopea ja oikeita kanavia käyttävä sisäinen tiedotus

Havaitessaan kriisiviestintää vaativan tilanteen, on jokainen Paralympiakomitean henkilöstöön tai Suomen joukkueen vahvuuteen kuuluva henkilö velvollinen tiedottamaan kriisistä tai sen uhkasta välittömästi Paralympiakomitean puheenjohtajalle, pääsihteerille ja/tai Suomen joukkueen johdolle. Sisäinen ja ulkoinen viestintä koordinoidaan ja johdetaan em. tahojen kautta.

Ehdottoman luottamuksen säilyttäminen

Kriisitilanteessa tulee myös arvioida tilanteen julkisuusaste ja huomioida Maailman sekä Suomen antidopingsäännösten määräykset. Tiedon tulee säilyä mahdollisimman pienessä piirissä siihen saakka, kunnes siitä tiedotetaan ensin sisäisesti ja sitten ulkoisesti.

Kriisiviestintä etenee siten, että Paralympiakomitean ja/tai joukkueen johto tekee asiasta tiedotuspäätöksen ja suunnittelee tiedottamisen yhteistyössä viestintäyksikön kanssa. Kriisiviestinnässä tehdään yhteistyötä ADT:n kanssa tarvittavin osin. Viestintäyksikkö vastaa tilanteen operatiivisista järjestelyistä ja sisäisestä tiedottamisesta. Kaikkien asiasta tietävien tulee säilyttää ehdoton luottamus siihen saakka, kunnes asiasta tiedotetaan ulkoisesti. Urheilijalla on itsellään aina mahdollisuus julkaista asia, mutta edistetään toimintatapaa, jossa viestintä tapahtuu yhteistyössä Paralympiakomitean ja ADT kanssa.

Yhteinen kommentointilinja ulkoisesti

Kriisitilanteessa Paralympiakomitean puolesta kommentteja antavat vain puheenjohtaja, pääsihteerit ja paralympiajoukkueen johtaja, ellei toisin ilmoiteta. Kaikki asiaan liittyvät kyselyt ohjataan em. henkilöille.

Kriisitilanteiden ulkoisessa viestinnässä on muistettava seuraavat seikat:

- Kun tiedon julkisuusaste ylittyy, tarvitaan tietoa heti, tässä ja nyt, vilpittömästi ja paljon
- HETI on kerrottava vähintään se, mikä on tilanne nyt ja milloin ja miten annetaan lisätietoa
- Ei spekulatioita, Ei vähättelyä, Ei valheita, Ei huhuja, Ei improvisointia
- Ulkoinen tiedottaminen keskitetään Paralympiakomitean johdolle

Ulkoisten viestien sisällön yhtenäisyyttä valvoo Paralympiakomitean johto ja viestintäyksikkö. Kriisitilanteessa kaiken kommentoinnin on oltava selkeää, perusteltua ja totuudenmukaista. Yhteisen viestistä ja viestinnän kärjestä sopiminen on tärkeää.

6. Seuranta, päivittäminen ja kehittäminen

Paralympiakomitean hallitus hyväksyy Paralympiakomitean antidopingohjelman. Ohjelmaa päivitetään vuosittain tarvittaessa ja aina, jos Maailman tai Suomen antidopingsäännöstöön tulee muutoksia, jotka vaikuttavat kulloinkin voimassa olevaan Suomen Paralympiakomitean antidopingohjelmaan ja sen toimenpiteisiin. Päivityksestä vastaa Paralympiakomitean valmennuspäällikkö.

Olympiakomitea/HUY ja Paralympiakomitea tekevät antidopingtyöhön liittyen kiinteää yhteistyötä Suomen Antidopingtoimikunnan, lajiliittojen, urheilijoiden, valmentajien ja muiden urheilijoiden tukihenkilöiden kanssa.

Paralympiakomitean antidopingohjelman käytännön toimenpiteet kirjataan toimintasuunnitelmaan ja sen toteutumista arvioidaan säännöllisesti Paralympiakomitean valmennuspäällikön toimesta sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet vuosikertomukseen. Paralympiakomitean jäsenjärjestöt sitoutetaan antidopingohjelmaan erillisen lajiliittosopimuksen kautta. Ohjelmasta ja sen toteutumisesta viestitään säännöllisesti sekä sisäisesti henkilökunnalle että urheiluverkostossa mm. Sport.fi sivuston kautta. Viestinnästä vastaa Paralympiakomitean viestintä- ja yhteyspäällikkö.

7. Vastuuhenkilöt

Olympiakomitean/HUY:n antidopingohjelman vastuuhenkilö on kisayksikön johtaja. Paralympiakomitean antidopingohjelmasta vastaa valmennuspäällikkö. Viestintään ja tiedottamiseen liittyvistä asioista vastaa Paralympiakomitean huippu-urheiluviestinnästä vastaava.

Olympiakomitean/HUY:n eri tasoilla toimivat henkilöt sitoutuvat noudattamaan voimassa olevia antidopingsääntöjä.

Liite 1 (1.1.2015 voimaan tulleen Maailman antidopingsäännösten määräykset kansallisille olympia- ja paralympiakomiteoille)

20.4 Roles and Responsibilities of National Olympic Committees and National Paralympic Committees

20.4.1 To ensure that their anti-doping policies and rules conform with the Code.

20.4.2 To require as a condition of membership or recognition that National Federations' anti-doping policies and rules are in compliance with the applicable provisions of the Code.

20.4.3 To respect the autonomy of the National Anti-Doping Organization in its country and not to interfere in its operational decisions and activities.

20.4.4 To require National Federations to report any information suggesting or relating to an anti-doping rule violation to their National Anti-Doping Organization and International Federation and to cooperate with investigations conducted by any Anti-Doping Organization with authority to conduct the investigation.

20.4.5 To require as a condition of participation in the Olympic Games and Paralympic Games that, at a minimum, Athletes who are not regular members of a National Federation be available for Sample collection and to provide whereabouts information as required by the International Standard for Testing and Investigations as soon as the Athlete is identified on the long list or subsequent entry document submitted in connection with the Olympic Games or Paralympic Games.

20.4.6 To cooperate with their National Anti-Doping Organization and to work with their government to establish a National Anti-Doping Organization where one does not already exist, provided that in the interim, the National Olympic Committee or its designee shall fulfill the responsibility of a National Anti-Doping Organization.

20.4.6.1 For those countries that are members of a Regional Anti-Doping Organization, the National Olympic Committee, in cooperation with the government, shall maintain an active and supportive role with their respective Regional Anti-Doping Organizations.

20.4.7 To require each of its National Federations to establish rules requiring each Athlete Support Person who participates as a coach, trainer, manager, team staff, official, medical or paramedical personnel in a Competition or activity authorized or organized by a National Federation or one of its member organizations to agree to be bound by anti-doping rules and Anti-Doping Organization results management authority in conformity with the Code as a condition of such participation.

20.4.8 To withhold some or all funding, during any period of his or her Ineligibility, to any Athlete or Athlete Support Person who has violated anti-doping rules.

20.4.9 To withhold some or all funding to its member or recognized National Federations that are not in compliance with the Code.

20.4.10 To vigorously pursue all potential anti-doping rule violations within its jurisdiction including investigation into whether Athlete Support Personnel or other Persons may have been involved in each case of doping.

20.4.11 To promote anti-doping education, including requiring National Federations to conduct anti-doping education in coordination with the applicable National Anti-Doping Organization.

20.4.12 To cooperate with relevant national organizations and agencies and other Anti-Doping Organizations.

20.4.13 To have disciplinary rules in place to prevent Athlete Support Personnel who are Using Prohibited Substances or Prohibited Methods without valid justification from providing support to Athletes within the National Olympic Committee's or National Paralympic Committee's authority.

